

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ВИСНОВОК

на законопроект про внесення змін до Кодексу України про надра щодо вдосконалення правового регулювання надрокористування та забезпечення гарантій інвесторам (реєстр. № 14249)

За дорученням Голови Верховної Ради України Комітет з питань екологічної політики та природокористування на своєму засіданні 22.12.2025 (протокол № 251) розглянув законопроект про внесення змін до Кодексу України про надра щодо вдосконалення правового регулювання надрокористування та забезпечення гарантій інвесторам (реєстр. № 14249), внесений народним депутатом України Бондаренком О.В. та іншими народними депутатами України.

Метою прийняття законопроекту визначено вдосконалення правового регулювання у сфері надрокористування, забезпечення сталих умов надрокористування та сприяння активному надрокористуванню шляхом:

- 1) забезпечення стабільних умов доступу та користування надрами для діючих надрокористувачів та потенційних інвесторів;
- 2) удосконалення регулювання перехідних відносин щодо отримання спеціальних дозволів на користування надрами власниками щодо деяких видів спеціальних дозволів на користування надрами.

Питання умов користування надрами та права на купівлю видобутку на ринкових комерційних умовах є також одним з ключових предметів Угоди між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки про створення Американсько-українського інвестиційного фонду відбудови, ратифікованої Законом України від 08.05.2025 № 4417-IX.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України (далі – ГНЕУ) висловило щодо законопроекту ряд зауважень і пропозицій, зокрема.

Законопроектом запропоновані зміни частин 5, 6 статей 15, частини 6 статті 16⁴, частин 3, 4, 8 статті 16⁶ Кодексу України про надра (далі - Кодекс). На думку ГНЕУ чинні редакції зазначених положень Кодексу відповідають підходу щодо регулювання відносин, пов'язаних з продовженням строків дії дозволів, ліцензій під час, після припинення або скасування воєнного стану є достатньо обґрунтованими щодо проведення відповідних торгів. Запропоновані новою статтею 25¹ гарантії від змін у законодавстві стосовно користування надрами вже

передбачені частиною 2 статті 11 Кодексу, частиною 5 статті 11 Закону України "Про забезпечення прозорості у видобувних галузях" та статтею 27 Закону України "Про угоди про розподіл продукції".

Крім того, потребують узгодження між собою зміни до абзаців 1-3 пункту 5 розділу X "Перехідних положень" Кодексу і чинних редакцій абзацу 3 частини 1 статті 13 Закону України "Про нафту і газ", абзацу 5 частини 1 статті 14, абзацу 2 частини 3 статті 16² Кодексу. Запропонована редакція нового пункту 11 (абзаци 1-3) розділу X "Перехідних положень" не узгоджується і частково дублює нову редакцію частини 5 статті 15 Кодексу.

На думку ГНЕУ також потребує перегляду строк набрання чинності Законом, проект якого розглядається, – "з дня, наступного за днем його опублікування" (пункт 1 розділу II законопроекту).

Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України проінформувало про підтримку в цілому запропонованих законопроектом змін і запропонувало під час доопрацювання законопроекту до другого читання передбачити поширення механізму гарантій від змін у законодавстві стосовно користування надрами на ділянки надр, що містять поклади критичних та (або) стратегічних корисних копалин або вуглеводнів для повноцінної реалізації економічного співробітництва та посилення стратегічного партнерства.

Міністерство юстиції України пропонує перенести положення законопроекту щодо продовження дії спеціальних дозволів на користування надрами під час воєнного стану в Україні до перехідних положень законопроекту, а також уточнити ряд термінів і положень законопроекту.

За висновком Міністерства фінансів України потребує доопрацювання текст пункту 5 розділу I законопроекту, зокрема пропонується, щоб встановлення державних гарантій із застосування протягом строку дії відповідного спеціального дозволу на користування надрами законодавства, чинного на момент його надання, не поширювалося на зміни податкового законодавства.

Міністерство енергетики України підтримує законопроект.

Міністерство цифрової трансформації України, Державна служба геології та надр України, Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації не мають зауважень та пропозицій до законопроекту.

До Комітету надійшов лист Національної асоціації добувної промисловості України з підтримкою запропонованих змін та пропозиціями щодо уточнення редакції частини 5 статті 15 та врахування їх пропозицій до частини 7 статті 16⁴ Кодексу України про надра про умови для продовження строку дії спеціального дозволу на користування надрами.

Також до Комітету надійшов лист Асоціації газовидобувних компаній України з підтримкою прийняття законопроекту в першому читанні з його доопрацюванням під час підготовки до другого читання, зокрема, в частині розширення гарантій стабільності законодавства, визначених законопроектом.

Враховуючи викладене, Комітет ухвалив висновок та прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України включити до порядку денного чотирнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання законопроект про внесення змін до Кодексу України про надра щодо вдосконалення правового регулювання надрокористування та забезпечення гарантій інвесторам (реєстр. № 14249), внесений народним депутатом України Бондаренком О.В. та іншими народними депутатами України, та за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Співдоповідачем на пленарному засіданні із зазначеного питання визначено голову підкомітету з питань охорони і раціонального використання надр Комітету з питань екологічної політики та природокористування, народного депутата України Якименка Павла Віталійовича.

Голова Комітету

О. БОНДАРЕНКО

